



Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie

77-300 Człuchów ul. Jerzego z Dąbrowy 1a
woj. pomorskie

Tel. (0-59) 83 43442, 83 43443 Fax (0-59) 83 43441

e-mail: gdcz@praca.gov.pl www.pupczluchow.pl NIP 843-10-71-368



**MONITORING ZAWODÓW
II/P/2014
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE CZŁUCHOWSKIM
W 2014 ROKU**

Marzec 2015

Spis treści:

I.	Wstęp	3
II.	Analiza bezrobocia	4
	2.1 Bezrobocie w 2014 roku	4
	2.2 Bezrobotni wg zawodów	9
	2.3 Ranking zawodów pod względem szansy uzyskania oferty pracy	10
	2.4 Struktura bezrobotnych	12
	2.5 Napływ bezrobotnych wg zawodów	13
	2.6 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy	15
	2.7 Bezrobotni powyżej 12 m-cy wg zawodów	16
III.	Analiza ofert pracy	18
	3.1 Struktura ofert pracy wg grup zawodowych	18
	3.2 Oferty pracy w wybranych zawodach	19
	3.3 Oferty pracy wg sekcji PKD	20
IV.	Ranking zawodów	22
	4.1 Grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie	22
	4.2 Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów	23
	4.3 Zawody deficytowe	24
	4.4 Zawody zrównoważone	27
	4.5 Zawody nadwyżkowe	27
	4.6 Średnia nadwyżka podaży siły roboczej	28
V.	Wnioski końcowe	29

I. Wstęp

Jednym z podstawowych zadań samorządu powiatowego jest prowadzenie racjonalnej polityki rynku pracy. Wynika to również z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej.

Sprawny system w tej dziedzinie może być podstawowym źródłem wiedzy o poziomie i strukturze bezrobocia w powiecie oraz zastosowania aktywnych i pasywnych form przeciwdziałania bezrobociu i łagodzenia jego negatywnych skutków, a także o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy.

Aby temu podołać opracowano jednolity dla całej Polski system monitoringu badań rynku pracy, służący bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kierunków kształcenia zawodowego ściśle powiązanych z potrzebami rynku pracy powiatu i regionu pod nazwą: „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie... w 2014 r.*”

Wykorzystanie opracowań zawartych w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informatycznej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą kontrolę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego,
- usprawnienia poradnictwa zawodowego poprzez ustalenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na lata przyszłe oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia,
- przywrócenia do aktywności zawodowej grup „bez zawodu” poprzez szkolenia tj. nabycie kwalifikacji do określonych prac.

Adresatami i użytkownikami informacji wynikowych i stosownych analiz monitoringu zawodów - już z samego założenia - są na szczeblu powiatowym:

- starosta powiatu i urząd pracy,
- centra informacji zawodowej i centra kształcenia ustawicznego,
- władze oświatowe i merytoryczne oraz im podległe szkoły ponadgimnazjalne,
- jednostki szkoleniowe kształcenia zawodowego,
- organizacje społeczne, stowarzyszenia oświatowe, stowarzyszenia bezrobotnych,
- poradnie pedagogiczno - psychologiczne,
- zakłady pracy i organizacje zrzeszające pracodawców,
- samorządy gmin.

II. Analiza bezrobocia

2.1. Bezrobocie w 2014 roku

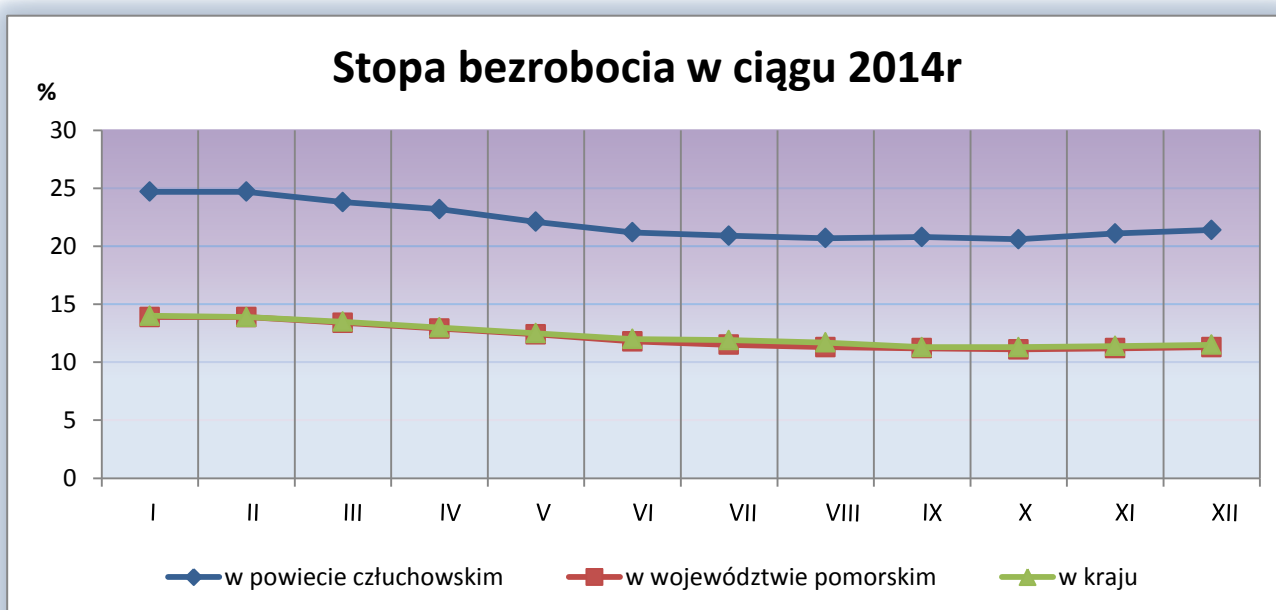
W powiecie człuchowskim wg danych GUS na dzień 31.12.2013 r. zamieszkiwało 57.193 osób, z tego 35,2 tys. w wieku produkcyjnym, w tym pracujących 10,1 tys. osób (bez rolnictwa indyw.).

Powiat od kilkunastu lat należy do rejonów bezrobocia strukturalnego o wysokiej stopie bezrobocia. Na koniec 2014 roku stopa ta wynosiła: w kraju - 11,5 % w województwie pomorskim – 11,3 %, a w powiecie człuchowskim – 21,4 %.

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Człuchowie zarejestrowanych było razem 4.261 bezrobotnych. Kształtowanie się bezrobocia w ciągu 2014 roku oraz w porównaniu do 2013 roku ukazano w niżej zamieszczonym zestawieniu.

Kształtowanie się bezrobocia w latach 2013 – 2014

Wyszczególnienie		Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Liczba bezrobotnych	2013	5129	5125	5142	4995	4797	4612	4598	4651	4686	4712	4806	4927	
	2014	5080	5079	4839	4693	4412	4176	4096	4079	4094	4048	4174	4261	
Stopa bezrob %	pow.	2013	23,9	23,9	24,0	23,4	22,7	22,0	22,0	22,2	23,3	23,3	23,7	24,2
		2014	24,7	24,7	23,8	23,2	22,1	21,2	20,9	20,7	20,8	20,6	21,1	21,4
	woj.	2013	14,3	14,6	14,5	14,2	13,7	13,2	13,0	12,8	13,0	12,9	13,1	13,3
		2014	13,9	13,9	13,4	12,9	12,4	11,8	11,5	11,3	11,2	11,1	11,2	11,3
	kraj	2013	14,2	14,4	14,3	14,0	13,5	13,2	13,1	13,0	13,0	13,0	13,2	13,4
		2014	14,0	13,9	13,5	13,0	12,5	12,0	11,9	11,7	11,3	11,3	11,4	11,5



Źródło: <http://psz.praca.gov.pl>

Porównując sytuację z końcem 2013 roku Liczba osób pozostających bez pracy zmniejszyła się o 666 osób tj. 13,5%. Największy spadek zanotowano na terenie miasta i gminy Debrzno oraz miasta i gminy Czarne.

Liczba osób uprawnionych do zasiłku kształtowała się na poziomie 16,9%. Na koniec 2014 roku w rejestrach urzędu znajdowało się 719 bezrobotnych (w tym 352 kobiety) posiadających prawo do zasiłku. Największy wzrost osób uprawnionych do zasiłku z 20,9% do 25,3% nastąpił w gminie Przechlewo. Natomiast spadek odnotowano w gminie Rzeczenica (o 1,8%).

Zamieszczona niżej tabela przedstawia dane w układzie gmin z podziałem na miasto i wieś.

Struktura bezrobocia w gminach powiatu człuchowskiego

Wyszczególnienie	Ludność ogółem 31.12.13 wg GUS*	Liczba bezrobotnych				wzrost lub spadek bezrob. 5-3	Liczba uprawnionych do zasiłku				% uprawnionych	
		31.12.2013		31.12.2014			31.12.2013		31.12.2014		12.2013	12.2014
		Razem	Kobiety	Razem	Kobiety		Razem	Kobiety	Razem	Kobiety	Ogółem 8:3	Ogółem 10:5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ogółem powiat	57.193	4927	2681	4261	2307	-666	870	417	719	352	17,7	16,9
w tym												
miasta	25.706	1908	1009	1661	877	-247	375	176	285	152	19,7	17,2
teren wiejski	31.487	3019	1672	2600	1430	-419	495	241	434	200	16,3	16,7
Gmina miejska Człuchów	14.385	951	489	841	424	-110	225	103	152	78	23,7	18,1
Gmina wiejska Człuchów	10.718	1013	572	890	506	-123	164	71	123	55	16,2	13,8
M. i gm. Czarne	9.316	882	446	741	365	-141	135	68	116	57	15,3	15,7
w tym:												
wieś	3.227	430	220	329	154	-101	59	27	46	11	13,7	14,0
miasto	6.089	452	226	412	211	-40	76	41	70	46	16,8	17,0
M. i gm. Debrzno	9.272	981	552	830	474	-151	124	53	113	45	12,6	13,6
w tym:												
wieś	4.040	476	258	422	232	-54	50	21	50	17	10,5	11,8
miasto	5.232	505	294	408	242	-97	74	32	63	28	14,7	15,4
Gmina Koczała	3.467	333	196	290	167	-43	65	43	68	44	19,5	23,4
Gmina Przechlewo	6.323	440	258	360	209	-80	92	49	91	51	20,9	25,3
Gmina Rzeczenica	3.712	327	168	309	162	-18	65	30	56	22	19,9	18,1

* Źródło: www.stat.gov.pl

Charakterystyka bezrobotnych wg stanu na 31.12.2014 r.

Najliczniejszą grupą wiekową byli bezrobotni w wieku 25-34 lat stanowiąc 26,8% ogółem zarejestrowanych, nieco mniej liczebnie przedstawiała się kategoria wiekowa 35-44 lat (20,1%) oraz 45-54 lat (20,5%).

Pod względem wykształcenia najwięcej było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym/gimnazjalnym razem stanowiąc 2/3 ogólnej liczby bezrobotnych.

Analizując strukturę bezrobotnych pod względem stażu pracy dominowali bezrobotni ze stażem od 1 do 5 lat oraz osoby dotychczas niepracujące.

Jeżeli chodzi o czas pozostawania bez pracy istotnym jest fakt, iż osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły ponad 40% ogółu zarejestrowanych.

Strukturę bezrobotnych na koniec 2014 roku przedstawiają poniższe tabele:

Bezrobotni wg wieku

Wiek	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	pow. 59
Razem powiat	760	1144	858	869	476	154
% do ogółu	17,8	26,8	20,1	20,5	11,2	3,6

Bezrobotni wg wykształcenia

Wykształcenie	wyższe	śr. zawodowe	śr. ogólne	zas. zawodowe	gimn./podst.
Razem powiat	259	780	446	1428	1348
% do ogółu	6,1	18,3	10,5	33,5	31,6

Bezrobotni wg stażu pracy (w latach)

Staż pracy	bez stażu	do 1	1-5	6-10	11-20	21-30	pow.30
Razem powiat	754	560	978	674	699	444	152
% do ogółu	17,7	13,1	23,0	15,8	16,4	10,4	3,6

Bezrobotni pozostający bez pracy (w miesiącach)

Bez pracy	do 1 mies.	1-3	4-6	7-12	13-24	pow. 24
Razem powiat	386	801	660	691	755	968
% do ogółu	9,1	18,8	15,5	16,2	17,7	22,7

W ciągu 2014 roku z terenu powiatu zarejestrowało się 6.012 osób, w tym 2.837 kobiet. Niejednokrotnie rejestracja dotyczyła tych samych osób, m.in. po zakończeniu aktywizacji zawodowej (staż, szkolenie, prace społecznie użyteczne) i po okresie karencyjnym za niestawienie się w wyznaczonym terminie. Po raz pierwszy zarejestrowało się 769 osób. Wśród rejestrujących

się znaczny odsetek stanowili ludzie młodzi w wieku do 25 lat (30,6%), w wieku powyżej 50 lat (20,9%), bez kwalifikacji zawodowych (40,3%) i dotychczas niepracujący (20,6%).

Równocześnie w tym samym okresie we wszystkich formach zatrudnienia pracę podjęło 3115 osób, w tym 838 na stanowiskach subsydiowanych tj. 26,9%.

Na ponad 6 tys. wyłączeń z ewidencji bezrobotnych; ponad 3 tys. spowodowane było podjęciem pracy.

Łącznie aktywizacją zawodową objęto 1870 (+5 PFRON) osób.

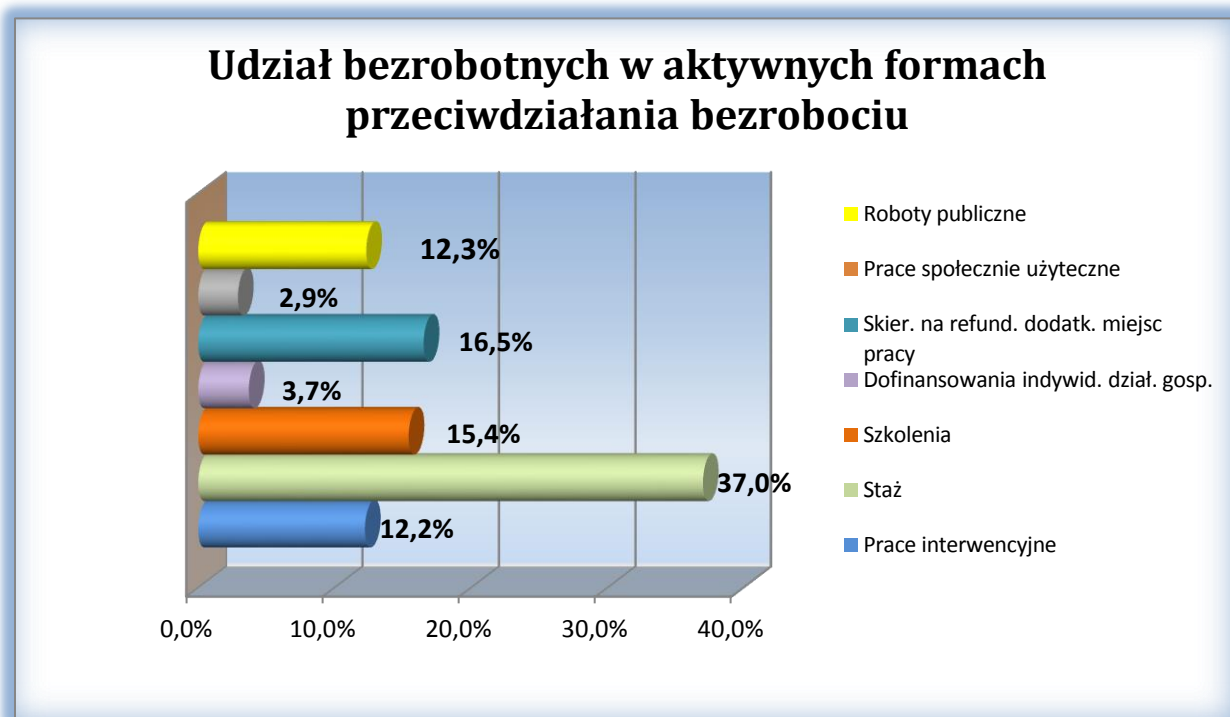
Znamienny jest fakt, że aż 22,8% wyłączeń dotyczyło osób wykreślonych z powodu braku gotowości do podjęcia zatrudnienia.

Migracje bezrobotnych od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku

Wyszczególnienie		W okresie I-XII 2014	Stan na 31.12.2014		
Rejestracje	Ogółem	6012	4261		
	w tym	Kobiety	2837	2307	
		Zamieszkali na wsi	3451	2600	
		W wieku do 25 lat	1842	760	
		W wieku powyżej 50 lat	1258	1112	
		Długotrwale bezrobotni	2601	2456	
		Dotychczas niepracujący	1237	754	
		Bez kwalifikacji zawodowych	2425	1764	
		Osoby samotnie wychowujące dzieci	416	443	
		Bezrobotni niepełnosprawni	451	272	
		Rejestrujący się do 12 mies. po ukończ. nauki	623	185	
		Cudzoziemcy	7	3	
Wyłączenia	Ogółem	6678			
	w tym	Podjęcia pracy	3115		
		- tym subsydiowane	838		
		Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu:	1870 (+5 PFRON)		
		z tego:	Prace interwencyjne	228	
			Staż	694	
			Przygotowania zawodowe	0	
			Szkolenia	289	
			Dofinansowania indywid. dział. gosp.	70	
			Skier. na refund. dodatk. miejsc pracy	304 (+5 PFRON)	
			Prace społecznie użyteczne	54	
			Roboty publiczne	231	
		Brak potwierdzenia gotowości do pracy	1523		
		Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	549		
		Ukończenia 60/65 lat	433		
		Nabycia praw emeryt/rent. i świadczeń przedemeryt.	273		
		Podjęcia nauki	35		
Odmowy uczestnictwa w aktywizacji zawodowej	83				
Z innych przyczyn	179				

W 2014 roku liczba osób biorących udział w aktywnych formach wyniosła 1870 (+5 PFRON). Staż rozpoczęło 694 bezrobotnych, co stanowi 37,1% wszystkich osób rozpoczynających udział w ww. formach aktywizacji. Również dużym zainteresowaniem ze strony pracodawców, jak i osób bezrobotnych cieszyły się prace interwencyjne. W ciągu 2014r. na tę formę aktywizacji zostało skierowanych 228 bezrobotnych, natomiast w szkoleniach wzięło udział 289 osób, stanowiąc 15,5% ogółu rozpoczynających udział w aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobocia.

Udział bezrobotnych w aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobocia przedstawia poniższy wykres:



Wśród osób zarejestrowanych na koniec 2014r. *niepełnosprawnych* było 306, z tego:

- 272 osoby *bezrobotne*, w tym 130 kobiet,
- 34 osoby *poszukujące pracy* niepozostających w zatrudnieniu, w tym 13 kobiet.

W ciągu 2014 roku pracę podjęło łącznie 198 niepełnosprawnych bezrobotnych.

Na dzień 31.12.2014 r. ogółem zarejestrowanych było 4.350 osób, z tego:

- 4.261 bezrobotnych, w tym 2.307 kobiet,
- 89 poszukujących pracy, w tym 29 kobiet.

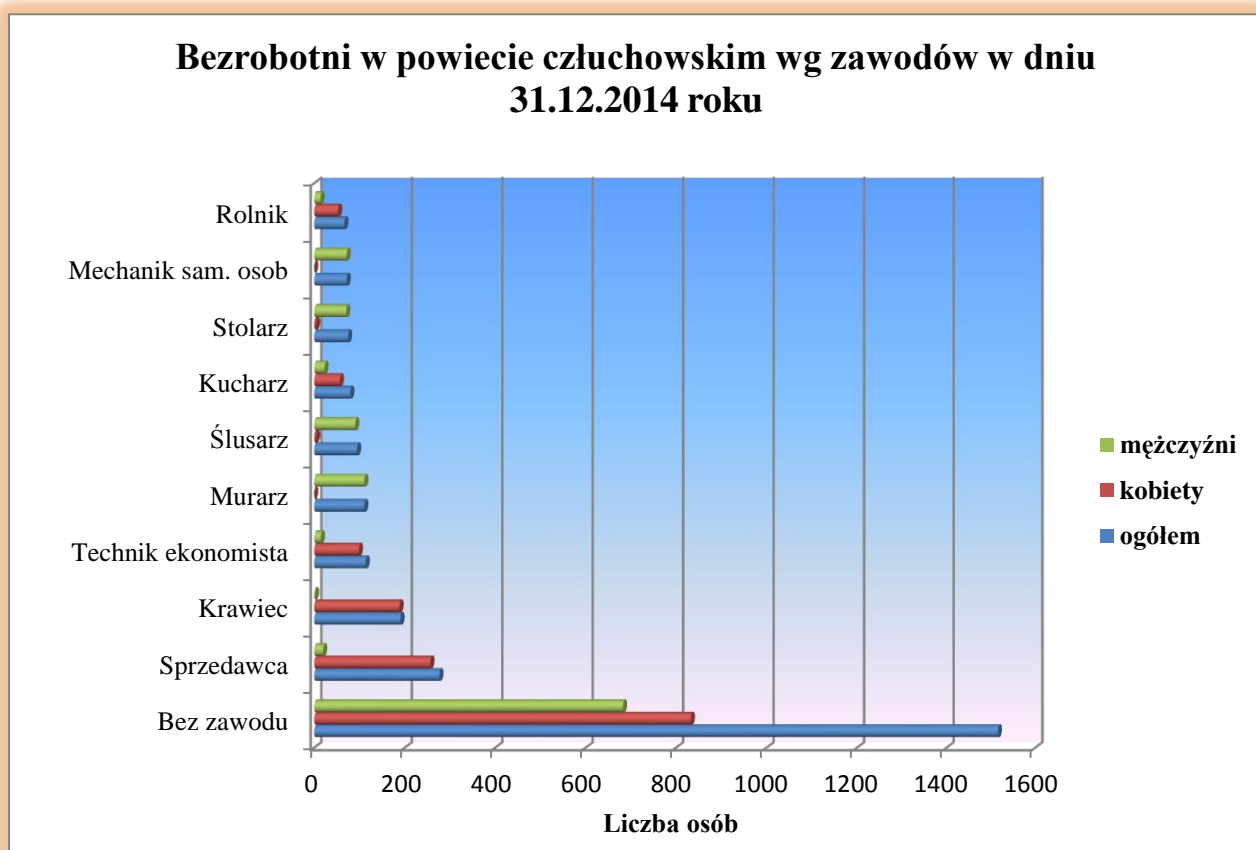
2.2. Bezrobotni wg zawodów

**Tabela 1. Bezrobotni w powiecie człuchowski wg zawodów.
Stan w końcu 2014 roku.**

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Liczba bezrobotnych</i>		
		<i>ogółem</i>	<i>kobiety</i>	<i>mężczyźni</i>
	Razem	4261	2307	1954
"000000"	Bez zawodu	1516	833	683
"522301"	Sprzedawca	277	257	20
"753105"	Krawiec	191	189	2
"331403"	Technik ekonomista	114	99	15
"711202"	Murarz	111	0	111
"722204"	Ślusarz	95	4	91
"512001"	Kucharz	80	57	23
"752205"	Stolarz	75	4	71
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	72	0	72
"613003"	Rolnik	67	53	14
"314207"	Technik rolnik	55	42	13
"515303"	Robotnik gospodarczy	46	27	19
"522305"	Technik handlowiec	45	38	7
"311504"	Technik mechanik	44	3	41
"722314"	Tokarz w metalu	42	7	35
"621002"	Robotnik leśny	35	15	20
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	35	0	35
"514101"	Fryzjer	32	32	0
"513101"	Kelner	31	30	1
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	30	0	30
"751204"	Piekarz	28	3	25
"263102"	Ekonomista	27	22	5
"911207"	Sprzątaczką biurowa	27	27	0
"263304"	Politolog	26	18	8
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	25	20	5
"713102"	Malarz budowlany	25	2	23
"752208"	Stolarz meblowy	24	3	21
"512002"	Kucharz małej gastronomii	22	13	9
"713101"	Malarz - tapeciarz	21	2	19
"711503"	Stolarz budowlany	20	1	19
"351203"	Technik informatyk	19	5	14
"751201"	Cukiernik	19	11	8
"931301"	Robotnik budowlany	17	0	17
"331402"	Technik agrobiznesu	15	6	9
"611307"	Ogrodnik - uprawa grzybów jadalnych	15	15	0
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	15	0	15
"751105"	Rzeźnik - wędliniarz	15	0	15
"334306"	Technik administracji	14	13	1
"611390"	Pozostali ogrodnicy	14	14	0
"712601"	Hydraulik	14	0	14

W Tabeli 1 przedstawione zostały zawody, w których liczba osób bezrobotnych była największa. W końcu 2014r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Człuchowie zarejestrowanych było 4261 bezrobotnych. W porównaniu do stanu na koniec roku 2013 liczba osób pozostających bez pracy zmniejszyła się o 666 osób tj. 13,5%.

Osoby bez zawodu stanowiły 35,6% ogółu zarejestrowanych. Najliczniejszą grupą zawodową zarejestrowanych bezrobotnych byli sprzedawcy – 6,5%. Kolejne grupy zawodowe przekraczające 100 osób zarejestrowanych w danym zawodzie plasowały się następująco: krawiec – 4,5% ogółu zarejestrowanych, technik ekonomista – 2,8% ogółu zarejestrowanych, murarz - 2,6% ogółu zarejestrowanych.



2.3 Ranking zawodów pod względem szansy uzyskania oferty pracy

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w określonym zawodzie określa jak duże są szanse na znalezienie pracy w tym zawodzie. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w danym okresie czasu, będących w dyspozycji powiatowego urzędu pracy do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym zawodzie. Pozwala on na ustalenie, w których zawodach najłatwiej i najtrudniej znaleźć pracę. Im wyższa wartość tego wskaźnika, tym szanse te rosną.

Tabela 2. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie człuchowskim w roku 2014 pod względem szansy uzyskania oferty pracy

<i>Kod grupy zawodów</i>	<i>Nazwa grupy zawodów</i>	<i>Wskaźnik szansy uzyskania oferty</i>
"4226"	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	7,67
"7111"	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	4,33
"7521"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	4,00
"2511"	Analitycy systemowi	3,67
"9215"	Robotnicy pomocniczy w leśnictwie	2,33
"2433"	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii infor.-komunikacyjnych)	1,50
"4120"	Sekretarki (ogólne)	1,33
"2514"	Programiści aplikacji	1,00
"3411"	Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny	1,00
"9123"	Zmywacze okien	1,00
"9129"	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem	1,00
"9211"	Robotnicy pomocniczy przy pracach polowych	1,00
"9122"	Czyszciciele pojazdów	1,00
"4131"	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	0,94
"7212"	Spawacze i pokrewni	0,93
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	0,88
"7132"	Lakiernicy	0,86
"4222"	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,83
"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	0,77
"2141"	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0,71
"9611"	Ładowacze nieczystości	0,70
"7133"	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0,67
"9121"	Praczkarki ręczne i prasowacze	0,67
"9612"	Sortowacze odpadów	0,67
"2133"	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	0,67
"2441"	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	0,67
"5152"	Pracownicy usług domowych	0,67

Największe szanse na otrzymanie pracy w ciągu 2014 roku mieli: recepcjoniści, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy, robotnicy przygotowujący drewno, analitycy systemowi i robotnicy pomocniczy w leśnictwie. Jednocześnie w statystykach urzędu pracy w 2014 roku wystąpiło 78 grup zawodów, w których zarejestrowane były osoby bezrobotne mające zerowe szanse na jej znalezienie, gdyż w tych zawodach nie zgłoszono ani jednej oferty pracy.

2.4. Struktura bezrobotnych

**Tabela 3. Struktura bezrobotnych w powiecie człuchowskim.
Stan w końcu 2014 roku.**

<i>Kod grupy zawodów</i>	<i>Nazwa grupy zawodów</i>	<i>Bezrobotni ogółem w %</i>	<i>W tym kobiety</i>
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	11,73	20,02
"7531"	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	7,03	12,96
"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	4,70	7,12
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	4,12	0,00
"7112"	Murarze i pokrewni	4,04	0,00
"5120"	Kucharze	3,72	4,75
"7522"	Stolarze meblowi i pokrewni	3,61	0,47
"7222"	Ślusarze i pokrewni	3,57	0,34
"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	2,77	3,87
"6130"	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	2,44	3,60
"3115"	Technicy mechanicy	2,00	0,20
"6210"	Robotnicy leśni i pokrewni	1,79	1,02
"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1,79	0,95
"8341"	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	1,79	0,00
"5153"	Gospodarze budynków	1,68	1,83
"7131"	Malarze i pokrewni	1,68	0,27
"7223"	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	1,68	0,61
"6113"	Ogrodnicy	1,42	2,44
"9112"	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	1,42	2,51
"7233"	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	1,38	0,27
"5141"	Fryzjerzy	1,24	2,31
"7126"	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	1,20	0,00
"5131"	Kelnerzy	1,13	2,04
"2422"	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1,06	1,70
"2633"	Filozofowie, historycy i politolodzy	1,06	1,29
"7511"	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1,06	0,68
"2631"	Ekonomiści	1,02	1,56
"7412"	Elektromechanicy i elektrycy	1,02	0,14
"3220"	Dietetycy i żywieniowcy	0,91	1,36
"7115"	Cieśle i stolarze budowlani	0,84	0,07
"3512"	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	0,69	0,34
"6111"	Rolnicy upraw polowych	0,62	0,75
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	0,62	0,00

Najwyższy udział bezrobotnych obserwujemy w grupach zawodów: sprzedawcy sklepowi (11,73%), krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni (7,03%), średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (4,7%) oraz mechanicy pojazdów samochodowych (4,12%)

2.5 Napływ bezrobotnych

Napływ bezrobotnych reprezentujących określone zawody jest kolejną z istotnych zmiennych charakteryzujących bieżącą sytuację. Dane odnoszące się do tej kategorii zmiennych zawarte zostały w Tabeli 4.

Tabela 4. Napływ bezrobotnych wg zawodów w 2014 roku w powiecie człuchowskim

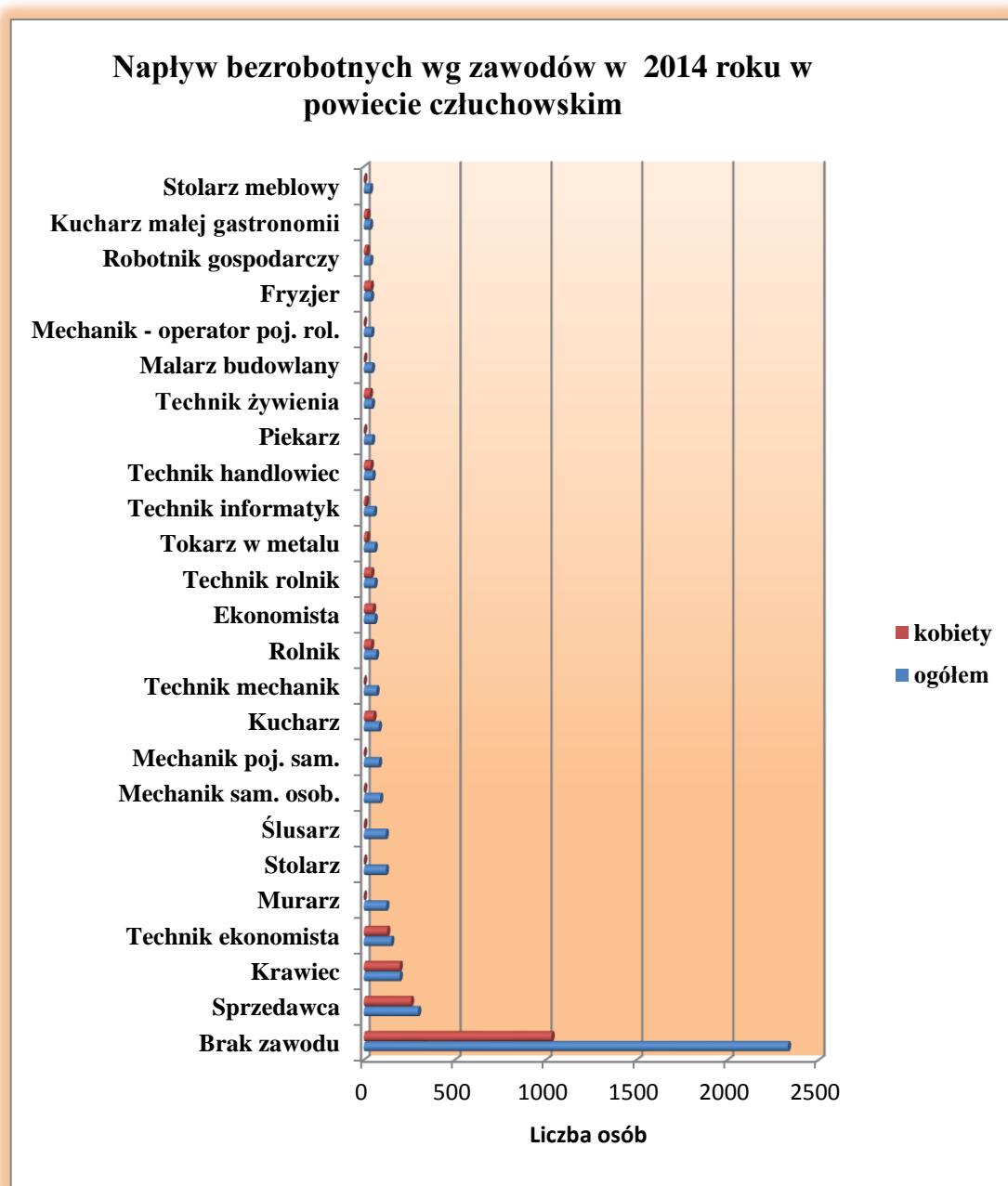
<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Bezrobotni ogółem</i>	<i>Bezrobotne kobiety</i>
Ogółem	6012	2837
Bez zawodu	2331	1032
Sprzedawca	298	259
Krawiec	197	197
Technik ekonomista	150	128
Murarz	123	0
Stolarz	121	1
Ślusarz	120	2
Mechanik samochodów osobowych	89	1
Mechanik pojazdów samochodowych	83	0
Kucharz	82	53
Technik mechanik	69	0
Rolnik	66	40
Ekonomista	59	50
Technik rolnik	59	41
Tokarz w metalu	59	17
Technik informatyk	56	11
Technik handlowiec	48	37
Piekarz	45	1
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	44	33
Malarz budowlany	44	2
Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	41	0
Fryzjer	39	38
Robotnik gospodarczy	35	16
Kucharz małej gastronomii	34	19
Stolarz meblowy	34	2
Kelner	33	32
Specjalista resocjalizacji	32	24
Cukiernik	31	14
Malarz - tapeciarski	30	0
Pedagog	29	25
Politolog	28	21
Elektromonter (elektryk) zakładowy	28	1

Największą grupę rejestrujących się bezrobotnych w ciągu 2014 roku stanowiły osoby bez zawodu (38,8%). Jest to najtrudniejsza grupa do aktywizacji, gdyż w omawianym okresie nie

zgłaszano zapotrzebowania na osoby nie posiadające zawodu. Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów dominowały: sprzedawca, krawiec, technik ekonomista, murarz, , stolarz, ślusarz stanowiąc 16,8% ogółem zarejestrowanych. Kolejne 10 najliczniej występujących zawodów stanowiło 11,1% zarejestrowanych.

Dokonując analizy przedstawionych danych pod względem płci rejestrujących się bezrobotnych można zauważyć nieznaczną dominację mężczyzn, którzy stanowili 52,8% rejestrujących się osób.

Graficzne zobrazowanie napływu bezrobotnych w 2014 roku w powiecie człuchowskim prezentuje poniższy wykres.



2.6 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Statystyka bezrobotnych według sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności) określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji i sektora własności. Strukturę bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w powiecie człuchowskim w 2014 roku.

<i>Sekcja PKD</i>	<i>Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku</i>	<i>Bezrobotni stan w końcu 2014 roku</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	270	292
Górnictwo i wydobywanie	0	1
Przetwórstwo przemysłowe	819	584
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	30	19
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	25	18
Budownictwo	376	244
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	669	519
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	148	83
Transport i gospodarka magazynowa	103	62
Informacja i komunikacja	20	12
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	30	21
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	64	40
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	62	44
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	96	62
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	410	301
Edukacja	102	54
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	136	76
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	45	23
Pozostała działalność usługowa	628	491
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	3	7
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	1
Działalność nie zidentyfikowana	739	553
Ogółem	4775	3507

Osoby poprzednio pracujące zarejestrowane w 2014r. (4775 osób) stanowiły 79,4% ogółu zarejestrowanych. Natomiast wszystkie osoby poprzednio pracujące, a będące bezrobotnymi na koniec 2014r., stanowią 82,3% ogółu zarejestrowanych.

W 2014 roku największy napływ bezrobotnych odnotowano z przemysłu -17,1% i handlu – 14,0%, nieco mniejszy z usług – 13,1% i administracji – 8,6%. Budownictwo generowało bezrobocie w wysokości – 7,9 %, rolnictwo – 5,7% zaś ochrona zdrowia - 2,8%. Dyskusyjną kwestią jest liczba bezrobotnych (15,5%), dla których nie określono PKD dla ostatniego miejsca pracy. Było to w dużej mierze spowodowane pewnym błędem w momencie rejestracji i określenia statusu bezrobotnego.

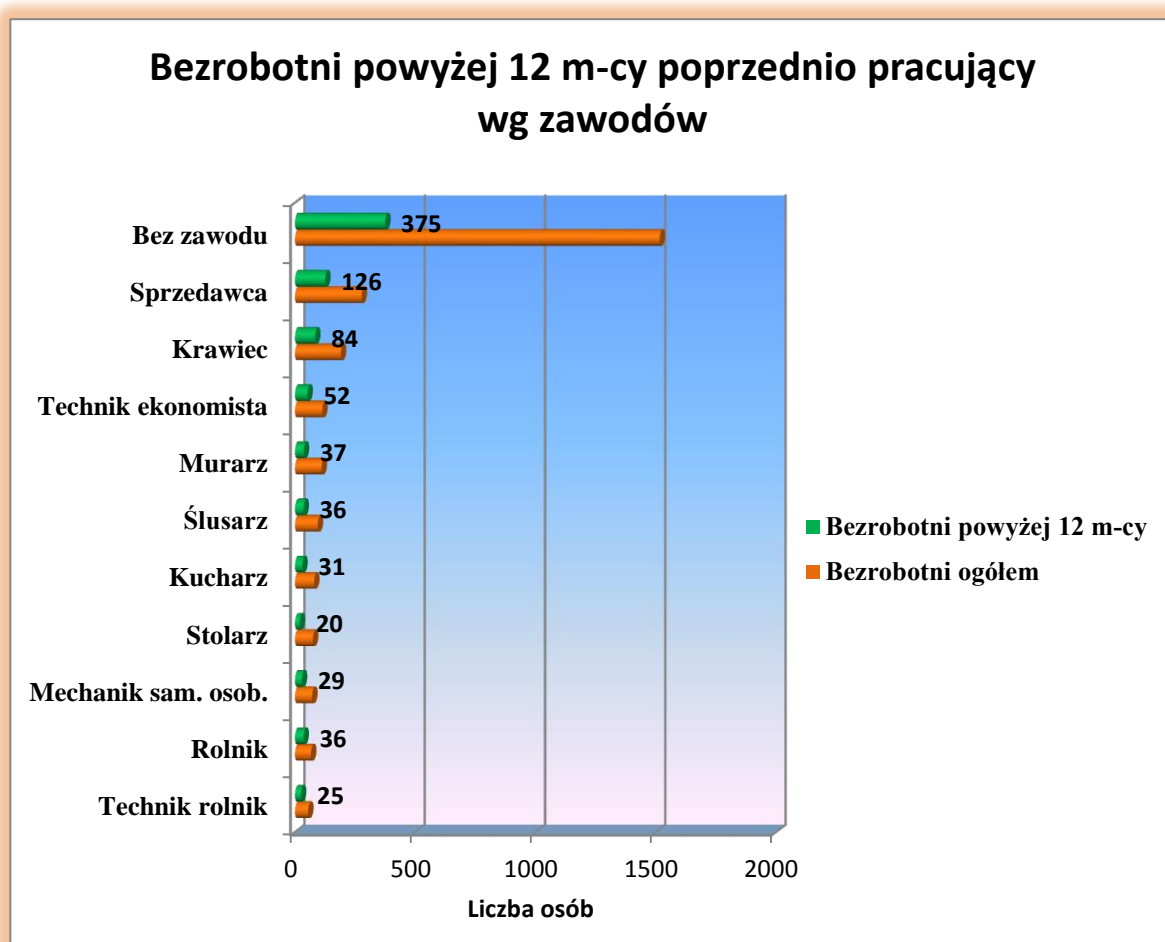
2.7 Bezrobotni powyżej 12 m-cy wg zawodów

Tabela 6. Bezrobotni powyżej 12 m-cy poprzednio pracujący wg zawodów w powiecie człuchowskim

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani		Bezrobotni powyżej 12 m-cy	
		Ogółem	W tym kobiety	Ogółem	W tym kobiety
Stan w końcu 2014 roku		4261	2307	1429	867
"000000"	Bez zawodu	1516	833	375	246
"522301"	Sprzedawca	277	257	126	124
"753105"	Krawiec	191	189	84	82
"331403"	Technik ekonomista	114	99	52	48
"711202"	Murarz	111	0	37	0
"722204"	Ślusarz	95	4	36	3
"512001"	Kucharz	80	57	31	22
"752205"	Stolarz	75	4	20	4
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	72	0	29	0
"613003"	Rolnik	67	53	36	30
"314207"	Technik rolnik	55	42	25	19
"515303"	Robotnik gospodarczy	46	27	24	17
"522305"	Technik handlowiec	45	38	16	15
"311504"	Technik mechanik	44	3	18	3
"722314"	Tokarz w metalu	42	7	19	2
"621002"	Robotnik leśny	35	15	21	10
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	35	0	16	0
"514101"	Fryzjer	32	32	12	12
"513101"	Kelner	31	30	12	12
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	30	0	3	0
"751204"	Piekarz	28	3	10	2
"263102"	Ekonomista	27	22	6	4
"911207"	Sprzątaczką biurową	27	27	13	13
"263304"	Politolog	26	18	11	7
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	25	20	4	2
"713102"	Malarz budowlany	25	2	12	1
"752208"	Stolarz meblowy	24	3	5	1
"512002"	Kucharz małej gastronomii	22	13	6	2
"713101"	Malarz - tapingier	21	2	8	1
"711503"	Stolarz budowlany	20	1	6	0
"351203"	Technik informatyk	19	5	4	2

Bezrobotni, poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowią 33,5 % (1429 osób) wśród ogółu zarejestrowanych.

Dominującą grupą są kobiety, stanowiąc 54,1 % ogółem zarejestrowanych i 60,7% bezrobotnych powyżej 12 miesięcy poprzednio pracujących.



Spośród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej występowały osoby nie posiadające zawodu, stanowiąc 26,2%. Największy udział w liczbie bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy posiadających zawód (1054 osób) miały następujące grupy zawodów:

- sprzedawca (12,0%),
- krawiec (8,0%),
- technik ekonomista (5,0%).

III. Analiza ofert pracy

Bardzo ważnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza napływu ofert pracy, która pozwala na określenie skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

3.1 Struktura ofert pracy wg grup zawodowych

Tabela 7. Struktura ofert pracy zgłoszonych w powiecie człuchowskim w 2014 roku wg grup zawodowych

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Oferty pracy zgłoszone w 2014 roku</i>	<i>Oferty pracy zgłoszone w końcu 2014 roku</i>
Razem		100,00	100,00
"5153"	Gospodarze budynków	9,45	0,00
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	5,39	0,00
"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	4,88	1,80
"9112"	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	4,70	4,50
"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	3,21	0,00
"7223"	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	2,99	26,13
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,91	6,31
"7212"	Spawacze i pokrewni	2,78	0,90
"6113"	Ogrodnicy	2,52	0,00
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	2,52	0,00
"7521"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1,97	0,00
"4321"	Magazynierzy i pokrewni	1,63	0,90
"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	1,58	1,80
"9412"	Pomoce kuchenne	1,58	0,00
"4120"	Sekretarki (ogólne)	1,54	0,00
"7511"	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1,54	18,92
"7522"	Stolarze meblowi i pokrewni	1,41	0,90
"3322"	Przedstawiciele handlowi	1,33	6,31
"5120"	Kucharze	1,33	1,80
"7132"	Lakiernicy	1,33	0,00
"9214"	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	1,20	0,00
"7523"	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	1,07	0,00
"3343"	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1,03	0,00
"4226"	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,98	1,80
"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	0,81	1,80
"7411"	Elektrycy budowlani i pokrewni	0,81	1,80
"8341"	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0,81	0,00

W strukturze ofert zgłoszonych w 2014 roku dominowały prace w następujących grupach zawodowych: gospodarze budynków, pracownicy obsługi biurowej, sprzedawcy oraz pomoce i sprzątaczkę biurowe. Oferty wymienionych grup stanowiły 1/4wszystkich zgłoszeń.

3.2 Oferty pracy w wybranych zawodach

Tabela 8. Oferty pracy w wybranych zawodach zgłoszone w 2014 roku

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Oferty pracy zgłoszone w 2014 roku</i>	<i>Oferty pracy zgłoszone w końcu 2014 roku</i>
Oferty zgłoszone w 2014 roku		2338	111
"515303"	Robotnik gospodarczy	221	0
"411004"	Technik prac biurowych	122	0
"522301"	Sprzedawca	96	2
"911207"	Sprzątaczkę biurowa	69	0
"753303"	Szwaczka	67	7
"931301"	Robotnik budowlany	59	0
"722303"	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	51	28
"611307"	Ogrodnik - uprawa grzybów jadalnych	45	0
"432103"	Magazynier	37	1
"941201"	Pomoc kuchenna	37	0
"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej	36	0
"412001"	Sekretarka	36	0
"751102"	Jeliciel	36	21
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	33	2
"332203"	Przedstawiciel handlowy	31	7
"235914"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	29	0
"713201"	Lakiernik	28	0
"921401"	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	28	0
"752205"	Stolarz	27	1
"341202"	Opiekun osoby starszej	25	0
"721204"	Spawacz metodą MAG	23	0
"325905"	Opiekunka dziecięca	22	0
"334306"	Technik administracji	22	0
"512001"	Kucharz	22	2
"422602"	Recepcjonista	20	2
"524902"	Doradca klienta	17	0
"722304"	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	17	0
"741103"	Elektryk	15	1
"911203"	Pokojowa	15	0
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	14	0
"331301"	Księgowy	13	0

W ciągu 2013 roku zgłoszono 2338 ofert. Oferty z pięć najliczniej występujących zawodów (robotnik gospodarczy, technik prac biurowych, sprzedawca, sprzątaczką biurową, szwaczka) – stanowiły 24,5% wszystkich ofert.

Na koniec roku 2014 wolne oferty stanowiły ok. 4,7 % zgłoszeń.

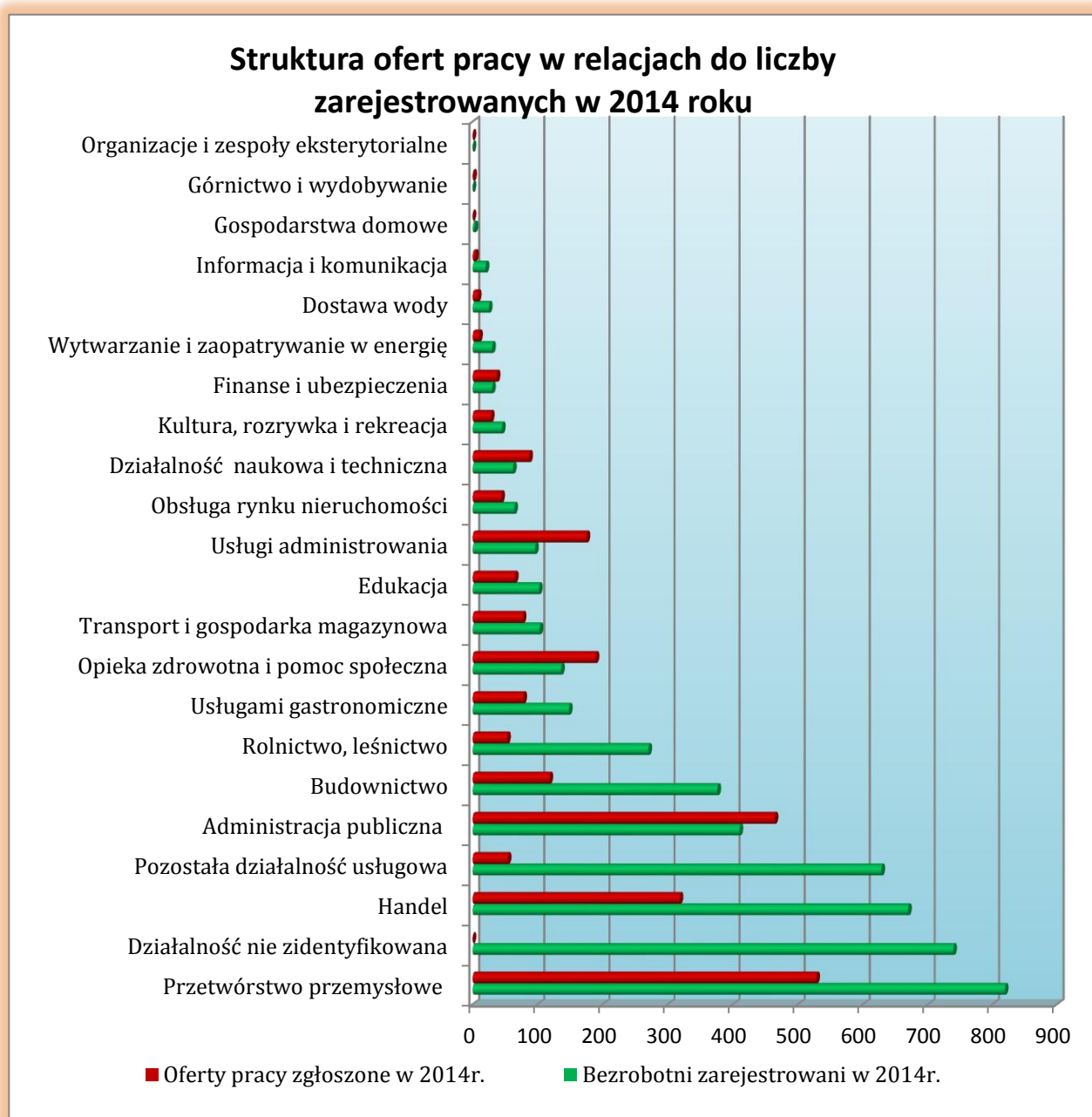
3.3 Oferty pracy wg sekcji PKD

Tabela 9. Oferty pracy wg PKD zgłoszone w 2014 roku

<i>Sekcja PKD</i>	<i>Oferty pracy zgłoszone w 2014 roku</i>	<i>Oferty pracy stan w końcu 2014 roku</i>
Ogółem	2338	111
Przetwórstwo przemysłowe	528	70
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	464	0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	318	13
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	189	0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	175	10
Budownictwo	118	2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	87	6
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	78	0
Transport i gospodarka magazynowa	77	4
Edukacja	65	1
Pozostała działalność usługowa	54	1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	53	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	44	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	37	2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	28	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	8	0
Informacja i komunikacja	4	1
Górnictwo i wydobywanie	1	1
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0

W 2014r. najwięcej ofert pozyskano z przetwórstwa przemysłowego, jednostek samorządowych, handlu oraz ochrony zdrowia. Należy również podkreślić, że w przypadku trzech sekcji nie odnotowano żadnego napływu ofert pracy, a były to: gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, organizacje i zespoły eksterytorialne oraz działalność niezidentyfikowana.

Na niżej zamieszczonym wykresie ukazano strukturę zgłoszonych ofert w stosunku do liczby zarejestrowanych w danej sekcji PKD w ciągu 2014 roku.



Analiza powyższych zestawień daje obraz porównania składanych w tut. urzędzie ofert pracy w 2014 roku wg PKD oraz osób zarejestrowanych w tym samym okresie wg ostatniego miejsca pracy. W badanym okresie dla największej ilości osób zarejestrowanych ostatnim miejscem pracy była działalność związana z przetwórstwem przemysłowym, przy czym pracodawcy zgłosili tylko 528 ofert w tym zakresie. Wiele osób podejmowało również ostatnie zatrudnienie w działalności niezidentyfikowanej, handlu oraz usługach. Kolejną dużą grupę wyróżniającą ostatnie miejsce pracy osób zarejestrowanych była administracja, budownictwo, a także rolnictwo. Nie odnotowano natomiast rejestracji po zatrudnieniu w organizacjach i zespołach eksterytorialnych oraz górnictwie.

IV. Ranking zawodów

4.1 Grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie

Tabela 10. Grupy zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w 2014 roku

<i>Kod grupy zawodów</i>	<i>Nazwa grupy zawodów</i>	<i>Wskaźnik długotrwałego bezrobocia</i>
"4211"	Kasjerzy bankowi i pokrewni	1,00
"2355"	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	1,00
"3323"	Zaopatrzeniowcy	1,00
"4412"	Listonosze i pokrewni	1,00
"2641"	Literaci i inni autorzy tekstów	1,00
"7323"	Introligatorzy i pokrewni	1,00
"7221"	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	1,00
"7117"	Monterzy budownictwa wodnego	1,00
"7413"	Monterzy linii elektrycznych	1,00
"7513"	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	1,00
"2161"	Architekci	1,00
"2651"	Artyści plastycy	1,00
"4225"	Pracownicy biur informacji	1,00
"5245"	Pracownicy stacji obsługi pojazdów	1,00
"4312"	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	1,00
"3433"	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	1,00
"5312"	Asystenci nauczycieli	1,00
"7316"	Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	1,00
"7317"	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	1,00
"7537"	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	1,00
"7514"	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1,00
"7521"	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1,00
"9333"	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	1,00
"8342"	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	1,00
"8112"	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	1,00
"9121"	Pracznicy ręczne i prasowacze	1,00
"9312"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,75
"4120"	Sekretarki (ogólne)	0,67
"7536"	Obuwnicy i pokrewni	0,63
"6210"	Robotnicy leśni i pokrewni	0,61
"7212"	Spawacze i pokrewni	0,60
"3112"	Technicy budownictwa	0,56
"6130"	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,54
"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	0,53
"5153"	Gospodarze budynków	0,52
"7511"	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,52

W zamieszczonej powyżej tabeli wymienione są grupy zawodów, które generują długotrwałe bezrobocie. Interpretując wskaźnik np. „1” oznacza to, że wszyscy zarejestrowani są osobami długotrwałe bezrobotnymi, zaś wskaźnik „0,5” oznacza, że co drugi zarejestrowany jest osobą długotrwałe bezrobotną. Na 258 grup zawodowych wśród zarejestrowanych, długotrwałe bezrobocie generuje 138 z nich.

4.2 Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów

Analiza pojawiających się na lokalnym rynku pracy zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych jest jedną z kluczowych części Monitoringu zawodów. Podstawę do takiej analizy stanowi obserwacja napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w ciągu badanego okresu.

Tabela 11. Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów wg grup zawodowych

<i>Kod grupy zawodów</i>	<i>Nazwa grupy zawodów</i>	<i>Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów</i>
"4120"	Sekretarki (ogólne)	36,00
"4226"	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	23,00
"3322"	Przedstawiciele handlowi	15,50
"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	14,00
"7212"	Spawacze i pokrewni	13,00
"2433"	Specjaliści do spraw sprzedaży	9,00
"8172"	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	9,00
"5132"	Barmani	7,00
"7111"	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	6,50
"5153"	Gospodarze budynków	6,31
"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	6,18
"2146"	Inżynierowie górnictwa, metalurgii i pokrewni	6,00
"9613"	Zamiatacze i pokrewni	6,00
"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	5,29
"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	4,92
"4321"	Magazynierzy i pokrewni	4,22
"7523"	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i prod. wyrobów z drewna	4,17
"8131"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	4,00
"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	3,95
"9112"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	3,55
"8141"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	3,50
"7132"	Lakiernicy	3,44
"9412"	Pomoce kuchenne	3,36
"3313"	Księgowi	3,25
"5230"	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	3,00
"2222"	Pielęgniarki specjalistki	3,00
"3251"	Asystenci dentyści	3,00
"3111"	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	2,75
"9321"	Pakowacze	2,60
"2141"	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	2,13
"2133"	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	2,00
"8121"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	2,00
"5322"	Pracownicy domowej opieki osobistej	1,75
"3331"	Spedytorzy i pokrewni	1,40
"5413"	Pracownicy ochrony osób i mienia	1,40
"7123"	Tynkarze i pokrewni	1,33
"6113"	Ogrodnicy	1,31
"7511"	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1,29
"7122"	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	1,25
"5142"	Kosmetyczki i pokrewni	1,22
"7223"	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	1,06
"2441"	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	1,00
"7411"	Elektrycy budowlani i pokrewni	0,90
"3343"	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	0,89
"8322"	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	0,82

Wskaźnik powyżej 1,1 oznacza, że w danej grupie zawodowej średnia liczba ofert w miesiącu była wyższa od rejestrujących się średnio miesięcznie bezrobotnych i te grupy zawodowe traktowane są jako deficytowe. Przy wskaźnikach $1,1 > 0,9$ takie grupy zawodowe traktuje się jako zrównoważone, a poniżej 0,9 jako nadwyżkowe.

4.3 Zawody deficytowe

W Tabeli 12 zaprezentowane zostały zawody o największej deficytowości zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy w 2014 roku. Zgodnie z zaleceniami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody MAX deficytowe (jest to sytuacja kiedy do urzędu wpływają oferty pracy, natomiast nie rejestrują się bezrobotni) oraz tzw. „pozostałe”.

Tabela 12. Zawody deficytowe występujące w 2014 roku

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów</i>
"412001"	Sekretarka	36,00
"713201"	Lakiernik	28,00
"722303"	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	25,50
"422602"	Recepcjonista	20,00
"524902"	Doradca klienta	17,00
"332203"	Przedstawiciel handlowy	15,50
"411004"	Technik prac biurowych	15,25
"961302"	Robotnik placowy	12,00
"751102"	Jelciarz	9,00
"325905"	Opiekunka dziecięca	7,33
"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej	7,20
"513202"	Barman	7,00
"753303"	Szwaczka	6,70
"515303"	Robotnik gospodarczy	6,31
"214606"	Inżynier inżynierii materiałowej	6,00
"931205"	Robotnik drogowy	5,00
"931301"	Robotnik budowlany	4,92
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	4,71
"432103"	Magazynier	4,11
"311103"	Technik analityk	4,00
"911207"	Sprzątaczką biurowa	3,63
"532201"	Opiekunka domowa	3,50
"941201"	Pomoc kuchenna	3,36
"331301"	Księgowy	3,25
"814104"	Wulkanizator	3,00
"932101"	Pakowacz	2,60
"611306"	Ogrodnik terenów zieleni	2,50
"712202"	Głazurnik	2,50
"741201"	Elektromechanik	2,50
"611307"	Ogrodnik - uprawa grzybów jadalnych	2,37

W 2014 roku odnotowano znaczny deficyt bezrobotnych w kilkudziesięciu zawodach. W kilku przypadkach stan taki wywołany był nieprecyzyjnym określeniem zarówno ofert jak i posiadanego zawodu przez bezrobotnego. Na niemal 650 zawodów posiadanych przez bezrobotnych z zawodami deficytowymi było ich 7,9%.

Interpretacja wskaźników zawartych w powyższej tabeli musi być poprzedzona uwagami wstępnymi. Tabela ta obejmuje dane za rok 2014 dotyczące zgłoszonych ofert i nowo rejestrujących się w tym samym okresie i nie uwzględnia zarejestrowanych wcześniej.

W praktyce stosowanej w urzędzie jest dobór bezrobotnych wg zawodu określonego w ofercie, jednakże w sytuacji braku takiej osoby, kierowani są bezrobotni w zawodach o zbliżonym kierunku, o zbliżonych kwalifikacjach, po ukończeniu kursu w zawodzie lub wcześniejszym zatrudnieniu na stanowisku określonym w ofercie oraz posiadający staż pracy w danym zawodzie.

Jakkolwiek dane statystyczne wskazują, że w wielu zawodach jest ich deficyt, jednakże w ujęciu całościowym na 2338 zgłoszone oferty, w końcu 2014 roku, nie zrealizowanych było tylko 111 (4,7%).

Spośród zgłoszonych ofert znaczna część ma charakter okresowy np. w budownictwie, rolnictwie, turystyce i z tego powodu brak jest rejestracji osób w zawodach w tych sektorach gospodarki, bowiem zostały już wcześniej, w znacznej liczbie, zatrudnione bez uprzedniego zgłaszania oferty do urzędu pracy. W ten sposób niejako „wybrano” spośród bezrobotnych osoby o oczekiwany zawodzie, często bez pośrednictwa urzędu pracy. W podobny sposób zrealizowano znaczną część innych ofert, które w danych analitycznych występują jako zawody deficytowe.

W grupie zawodów tzw. „deficytowych” znaczną część stanowią oferty „zamknięte” (staże i prace społecznie użyteczne) będące niezatrudnieniową formą aktywizacji zawodowej. W przypadku staży regułą jest, że na tę formę aktywizacji kierowane są osoby, głównie bez określonego statystycznie zawodu, często absolwenci, którzy nie posiadają jeszcze dyplomu dokumentującego wyuczony zawód i posiadają status osoby bez zawodu. Ta grupa ofert stanowiła ok. 25% wszystkich zgłoszonych ofert. Zatem takie oferty prawie zawsze będą występowały, jako deficytowe.

W grupie ofert pracy „otwartych” pewna liczba nie zostaje zrealizowana w ustawowym 30-dniowym terminie i po tym okresie w opracowaniach statystycznych „wypada”, jako niezrealizowana, generując ofertę jako deficytową. Podobnie interpretować można przypadki samorealizacji oferty przez pracodawcę, który nie ma obowiązku powiadomienia urzędu pracy o zatrudnieniu osoby bezrobotnej, a tym bardziej podania jego danych osobowych. Pewnym problemem są też oferty później wycofywane, kiedy taka oferta jest już wygenerowana np. w m-cu maju, a wycofywana w czerwcu, wówczas wpis majowy ma charakter trwały i w konsolidacji

danych narastająco zawiąza dane statystyczne i tworzy kolejny składnik zbioru ofert nadwyżkowych.

Reasumując tabela nr 12 niewyraziście interpretuje pojęcie „zawód deficytowy”, bowiem nie uwzględnia wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w badanym okresie, tylko wybiórczo zarejestrowanych w tym okresie, a ponadto nie powinna uwzględniać ofert niezatrudnieniowych, które już same w sobie są ofertami deficytowymi. Jednostronne interpretowanie liczb może wypaczyć ich analizę, dlatego należy uwzględnić wszystkie, tylko przykładowo wymienione, czynniki, wówczas rzeczywisty obraz będzie mniej dyskusyjny, bowiem wywołany jest wieloma niedoskonałościami.

W przypadku ofert wycofywanych wskazane jest zmodyfikowanie systemu SI Syriusz, który umożliwiałby wsteczne anulowanie nieaktywnych zgłoszeń ofert. Kolejnym wnioskiem modyfikacji analityki danych w SI Syriusz jest, aby monitowanie ofert ograniczyć wyłącznie do ofert pracy w powiązaniu z całym zbiorem bezrobotnych zarejestrowanych w końcu badanego okresu.

4.4 Zawody zrównoważone

W przypadku gdy do urzędu w danym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych występują zawody zrównoważone. Wykaz zawodów zrównoważonych przedstawia Tabela 13.

Tabela 13. Zawody zrównoważone występujące w 2014 roku

"214109"	Specjalista kontroli jakości
"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne
"214406"	Inżynier mechanik - środki transportu
"216604"	Projektant grafiki
"252301"	Administrator sieci informatycznej
"314413"	Technik technologii żywności - przetwórstwo owocowo-warzywno
"341201"	Asystent osoby niepełnosprawnej
"343203"	Florysta
"343901"	Animator kultury
"514202"	Kosmetyczka
"532904"	Sanitariusz szpitalny
"711102"	Monter konstrukcji budowlanych
"711501"	Cieśla
"712501"	Monter / składacz okien
"722205"	Ślusarz galanterii metalowej
"723312"	Mechanik silników spalinowych
"752305"	Pilarz
"834107"	Operator maszyn rolniczych
"932901"	Konserwator części

Pełne wykorzystanie ofert pracy miało miejsce w stosunku do wyżej wymienionych 19 zawodów.

4.5 Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe, gdzie liczba ofert była znacznie mniejsza od liczby zarejestrowanych zdecydowanie przeważały w ogólnej liczbie zarejestrowanych. Szansa uzyskania pracy dla tych bezrobotnych, bez zmiany kwalifikacji była mała lub znikoma.

W Tabeli 14 wyszczególniono 30 zawodów o najwyższych wskaźnikach nadwyżkowości na lokalnym rynku pracy w 2014 roku. Zgodnie z zaleceniami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody MAX nadwyżkowe, czyli takie, w których rejestrowali się bezrobotni, natomiast nie pojawiały się oferty pracy oraz tzw. „pozostałe”.

Tabela 14. Zawody nadwyżkowe występujące w 2014 roku

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów</i>
"334306"	Technik administracji	0,88
"325402"	Technik masażysta	0,88
"263401"	Psycholog	0,67
"325401"	Technik fizjoterapii	0,67
"712101"	Dekarz	0,67
"712303"	Tynkarz	0,67
"911206"	Salowa	0,67
"712612"	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,64
"214106"	Logistyk	0,50
"216101"	Architekt	0,50
"222101"	Pielęgniarka	0,50
"223101"	Położna	0,50
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,50
"325907"	Terapeuta zajęciowy	0,50
"723308"	Mechanik maszyn rolniczych	0,50
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	0,42
"513101"	Kelner	0,39
"228301"	Fizjoterapeuta	0,38
"532102"	Opiekun medyczny	0,38
"216505"	Inżynier geodeta - geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne	0,33
"243107"	Specjalista do spraw reklamy	0,33
"311408"	Technik elektronik	0,33
"325601"	Ratownik medyczny	0,33
"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0,33
"721306"	Blacharz samochodowy	0,33
"522301"	Sprzedawca	0,32
"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,30
"321301"	Technik farmaceutyczny	0,29
"512001"	Kucharz	0,27
"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,25

4.6 Średnia nadwyżka podaży siły roboczej

Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej jest informacją na temat aktualnej sytuacji zawodu na rynku pracy. Wartość dodatnia tego wskaźnika informuje o nadwyżce siły roboczej czyli liczba bezrobotnych mogących podjąć prace w tym zawodzie przewyższa liczbę oferty pracy. Jak wynika z tabeli 15 „sprzedawca”, „krawiec”, „technik ekonomista”, „murarz” oraz „ślusarz” to zawody, w których ilość osób bezrobotnych przewyższa liczbę wolnych miejsc pracy.

Tabela 15. Średnia nadwyżka podaży siły roboczej w 2014 r.

<i>Kod zawodu</i>	<i>Nazwa zawodu</i>	<i>Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2014 roku</i>	<i>Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2014 roku</i>
"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	0,00	194,25
"522301"	Sprzedawca	8,00	16,83
"753105"	Krawiec	0,42	16,00
"331403"	Technik ekonomista	0,50	12,00
"711202"	Murarz	1,08	9,17
"722204"	Ślusarz	0,92	9,08
"752205"	Stolarz	2,25	7,83
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,33	7,08
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	0,92	6,00
"311504"	Technik mechanik	0,00	5,75
"613003"	Rolnik	0,08	5,42
"512001"	Kucharz	1,83	5,00
"314207"	Technik rolnik	0,00	4,92
"722314"	Tokarz w metalu	0,08	4,83
"263102"	Ekonomista	0,17	4,75
"351203"	Technik informatyk	0,33	4,33
"522305"	Technik handlowiec	0,08	3,92
"751204"	Piekarz	0,00	3,75
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,00	3,67
"713102"	Malarz budowlany	0,33	3,33
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,17	3,25
"752208"	Stolarz meblowy	0,08	2,75
"263505"	Specjalista resocjalizacji	0,00	2,67
"514101"	Fryzjer	0,58	2,67
"713101"	Malarz - tapeciarski	0,00	2,50
"235107"	Pedagog	0,00	2,42
"263304"	Politolog	0,00	2,33
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,08	2,25
"512002"	Kucharz małej gastronomii	0,67	2,17
"711503"	Stolarz budowlany	0,00	2,17

Blisko połowa rejestrujących się nie miała żadnych szans pozyskania oferty pracy w swoim zawodzie. Stąd potrzeba prowadzenia szkoleń w zawodach, na które jest zapotrzebowanie. Tą formą aktywizacji objęto w 2014 roku 289 osób bezrobotnych, by w ten sposób zdynamizować proces przystosowywania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy.

V. Wnioski końcowe

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych będący elementem analizy rynku pracy daje możliwość wskazania ukierunkowania działań minimalizujących skutki niedostosowania popytu i podaży siły roboczej oraz podjęcia działań aktywizacji zawodowej, a także dostosowania form i metod kształcenia zawodowego w dziedzinach gospodarki, na które jest i perspektywicznie będzie zapotrzebowania na fachowców o ściśle określonych kwalifikacjach i zawodach.

Przeprowadzona analiza bezrobocia, ofert pracy i zawodów pozwala sformułować następujące wnioski:

- stopa bezrobocia w powiecie człuchowskim na koniec 2014 roku ukształtowała się na poziomie 21,4%,
- osoby długotrwale bezrobotne stanowiły ponad 40% ogółu zarejestrowanych,
- wśród bezrobotnych przeważają kobiety (54,1%), dla których jest zdecydowanie mniej ofert i to one stanowią 60,7% długotrwale bezrobotnych,
- wg stanu na koniec 2014 roku na jedno stanowisko pracy przypadało 38 osób bezrobotnych;
- największa liczba ofert pracy skierowana była dla osób w zawodzie robotnik gospodarczy (221 ofert),
- najliczniej reprezentowanym zawodem (z pominięciem kategorii „bez zawodu”) w strukturze osób bezrobotnych był zawód sprzedawca,

Aby zminimalizować problem niskiej kreatywności i przydatności bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie realizował szereg programów aktywizacji zawodowej poprzez takie formy jak: staże, głównie dla absolwentów i szkolenia w zawodach deficytowych. Działaniami tymi objęto długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji zawodowych, dotychczas jeszcze niepracujących, a także chcących zmienić dziś nieprzydatne kwalifikacje oraz podwyższyć lub zaktualizować uprawnienia.

Opracowanie własne PUP Człuchów
Sporządził; Edyta Andrearczyk

Człuchów, marzec 2014 r.